

Wrocław, 21 marca 2008 roku

W.K.60/315/K-75/07

**Pan
Ryszard Niebieszczański
Wójt Gminy Kłodzko**

**ul. Okrzei 8
57 – 300 Kłodzko**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Kłodzko w okresie od 5 października 2007 r. do 15 lutego 2008 r. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz został Panu przekazany w dniu jego podpisania. Kontrolą objęto losowo wybrane operacje finansowo – gospodarcze, dokonane w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2007 r., w zakresie: wydatków budżetowych (w tym inwestycyjnych oraz dotacji), prawidłowości i skuteczności realizacji dochodów własnych, gospodarowania mieniem komunalnym oraz przestrzegania obowiązków w zakresie inwentaryzacji mienia jednostki.

Niezależnie od tego, inspektorzy Izby przeprowadzili kontrolę gospodarki finansowej w Gimnazjum Publicznym w Kłodzku. Na podstawie jej ustaleń zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do kierownika jednostki wystąpienie pokontrolne (przekazane Panu do wiadomości).

Z ustaleń kontroli przeprowadzonej w Urzędzie Gminy wynika, że w kilku dziedzinach jego działalność nie budziła zastrzeżeń, stwierdzono jednak również, że w trakcie realizacji zadań przez Wójta Gminy miały miejsce następujące nieprawidłowości i uchybienia:

W zakresie spraw organizacyjnych

Wójt Gminy nie wykonał zaleceń z wystąpień pokontrolnych, wystosowanych do jednostki przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu: po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2003 r. oraz po kontroli problemowej z zakresu długu publicznego, przeprowadzonej w 2005 r. Niewykonane wnioski pokontrolne dotyczyły:

- dostosowania dokumentacji opisującej zasady rachunkowości przyjęte w Urzędzie Gminy do wymogów obowiązującego prawa oraz opracowania dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości dla poszczególnych jednostek organizacyjnych oświaty;
- przeprowadzania w każdym roku kontroli przestrzegania przez podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne Gminy Kłodzko realizacji procedur w zakresie kontroli finansowej, która powinna objąć w każdym roku co najmniej 5% wydatków tych jednostek organizacyjnych;

- dostosowania ksiąg rachunkowych służących do ewidencjonowania rozrachunków do zgodności z obowiązującymi przepisami (w zakresie zapewnienia, aby kontra „Zespołu 2” wykazywały prawidłowe salda należności i zobowiązań);
- podawania rzetelnych danych w sprawozdaniach Rb-PDP na temat skutków finansowych ulg, umorzeń, odroczeń, rozłożenia na raty podatków lokalnych;
- egzekwowania od osób fizycznych i prawnych obowiązku składania informacji podatkowych o nieruchomościach i gruntach rolnych oraz analizowania ich pod kątem poprawności sporządzania i zgodności ze stanem faktycznym, a także bieżącego prowadzenia postępowań wyjaśniających w razie stwierdzenia niezgodności w ww. zakresie w trybie określonym w ustawie Ordynacja podatkowa;
- stwierdzania wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych podmiotów, które nie wniosły opłat za korzystanie z nich w wysokościach i terminach określonych w przepisach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- pokrywania niedoboru budżetu wyłącznie za źródeł wskazanych w przepisach ustawy o finansach publicznych;
- terminowego regulowania zobowiązań;
- ujmowania wpłat i wypłat gotówkowych w księgach rachunkowych w dniu, w którym zostały dokonane, zgodnie z postanowieniami art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości;
- dokonywania wydatków budżetowych wyłącznie na podstawie dowodów księgowych zawierających wszystkie elementy, wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a w szczególności na podstawie dowodów księgowych sprawdzonych pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym;
- oznaczania dowodów księgowych na podstawie których dokonano wypłat gotówki numerem raportu kasowego, w którym zostały zaewidencjonowane, zgodnie z wymogami instrukcji kasowej;
- prowadzenia gospodarki drukami ścisłego zarachowania zgodnie z uregulowaniami zawartymi w instrukcji druków ścisłego zarachowania oraz w sposób umożliwiający ich kontrolę i prawidłowe wykorzystanie;
- zorganizowania obiegu dokumentów pomiędzy referatami tak, aby były zachowywane obowiązujące terminy zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów;
- zaprowadzenia ewidencji analitycznej gruntów stanowiących własność Gminy;
- bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych operacji przychodów i rozchodów środków trwałych (w tym nieruchomości gminnych) i pozostałych środków trwałych;
- terminowego przeprowadzenia inwentaryzacji wszystkich wymienionych w ustawie o rachunkowości składników aktywów i pasywów występujących w jednostce.

Wójt Gminy wprowadził do stosowania w Urzędzie Gminy instrukcję postępowania w zakresie zapobiegania przestępstwom, o których mowa w art. 299 Kodeksu Karnego, w trybie art. 15a ust. 2 ustawy z 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości

majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1505 ze zm.), dopiero na wniosek kontrolujących Zarządzeniem nr 697/2007 z 12 listopada 2007 r., pomimo, że obowiązek jej wprowadzenia powstał z dniem 1 grudnia 2002 r.

W zakresie funkcjonowania kontroli wewnętrznej

Powierzenie obowiązków w zakresie rachunkowości Skarbnikowi Gminy oraz Głównej Księgowej Oświaty nastąpiło w sposób niezgodny z przepisami art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), ponieważ nie zostało przez żadną z ww. osób potwierdzone na piśmie. W trakcie kontroli nieprawidłowość została wyeliminowana - dnia 9 listopada 2007 r. Skarbnik Gminy oraz Główna Księgowa Urzędu potwierdziły na piśmie przyjęcie obowiązków w zakresie rachunkowości Urzędu powierzonych im przez Wójta Gminy, natomiast 21 listopada 2007 r. przyjęcie obowiązków z zakresu rachunkowości jednostek oświatowych, powierzonych przez poszczególnych dyrektorów tych jednostek, potwierdziła na piśmie Główna Księgowa Oświaty.

Dokumentacja opisująca przyjęte w jednostce zasady rachunkowości, wprowadzona od 1 stycznia 2007 r. Zarządzeniem Wójta Gminy nr 47/2006 z 29 grudnia 2006 r., nie spełniała wymogów określonych w przepisach art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit. a i c ustawy o rachunkowości, ponieważ nie zawierała pełnego i zgodnego ze stanem faktycznym wykazu stosowanych w jednostce ksiąg rachunkowych oraz nie określała wersji oprogramowania używanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych i wskazania daty rozpoczęcia jego eksploatacji. W zakresie ewidencji środków trwałych w dokumentacji nie zawarto postanowień dotyczących przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń i prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej dla środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz materiałów. Poza tym w Zakładowym Planie Kont ustalono mniejszą liczbę kont syntetycznych dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy, niż wynikająca z rozporządzeń Ministra Finansów: z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020) i z 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761). W planie kont organu pominięto konta służące ewidencji środków pomocowych z funduszy unii europejskiej: 137, 138, 227, 228, 257 i 268 i konta służące ewidencjonowaniu wydatków niewygasających oraz rozliczeń międzyokresowych: 225, 904 i 909. W planie kont jednostki pominięto m.in. konta: 015 i 855, służące do ewidencjonowania mienia zlikwidowanych jednostek oraz konta 990 i 991 służące do ujmowania operacji dotyczących rozrachunków z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika oraz rozrachunków z inkasentami podatków lokalnych.

Żadna z Gminnych jednostek organizacyjnych oświaty, dla których obsługę finansową i księgową prowadził Referat Finansowy Urzędu Gminy (3 przedszkola, 9 szkół podstawowych i 2

gimnazja), nie posiadała dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, a Główna Księgowa Oświaty prowadziła księgi rachunkowe poszczególnych jednostek oświatowych w oparciu o dokumentację opisującą zasady rachunkowości dla Urzędu Gminy. Postępowanie takie naruszało przepisy art. 10 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zasady takie powinni wprowadzić kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych.

W latach 2005 – 2006 Wójt Gminy nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z przepisów art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 ze zm.) oraz art. 187 ust. 2 i 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) w zakresie przeprowadzania w każdym roku kontroli co najmniej 5% wydatków jednostek podległych i nadzorowanych Gminy, pod kątem przestrzegania przy ich dokonywaniu ustalonych procedur kontroli finansowej. W latach 2005 – 2006 w gminie funkcjonowało 19 jednostek podległych i nadzorowanych (16 jednostek budżetowych, 1 zakład budżetowy, 2 instytucje kultury), z tego w 2005 r. kontrole zostały przeprowadzone tylko w dwóch jednostkach: w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej; w 2006 r. w 7 jednostkach: w Szkołach Podstawowych w w Bierkowicach, Żelaźnie i Wojborzu; w Przedszkolach Publicznych w Odrzychowicach Kłodzkich, w Jaskowej Dolnej i w Krosnowicach oraz w Ośrodku Kultury Gminy Kłodzko. Ponadto w kontrolowanym okresie w Gminie nie było ustalonych w przepisach wewnętrznych procedur przeprowadzania oraz wykorzystania wyników kontroli przeprowadzanych w jednostkach podległych i nadzorowanych, które zostały wprowadzone na wniosek kontrolujących Zarządzeniem Wójta nr 756/2007 z 27 listopada 2007 r.

Wójt Gminy nie określił w przepisach wewnętrznych jednostki szczegółowych zasad i osób odpowiedzialnych za zatwierdzanie dokumentów księgowych pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym, wbrew wymogom art. 47 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych. W efekcie tego część wydatków dokonywanych z kasy i rachunków bankowych jednostki została poniesiona na podstawie dokumentów niepodpisanych na dowód skontrolowania ich pod względem poprawności merytorycznej i formalno – rachunkowej. Poza tym wpłaty i wypłaty z kasy i z rachunków bankowych jednostki były dokonywane na podstawie dokumentów nie zatwierdzonych do stosowania przez Wójta Gminy takich jak: „Potwierdzenia wpłaty (PW)” - drukowane z systemu komputerowego służącego do prowadzenia ewidencji księgowej jednostki firmy Radix FKB/FKJ oraz listy płac: stypendiów dla uzdolnionych uczniów, diet sołtysów, ryczałtów za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych, wynagrodzeń z tytułu umów zlecenia, prowizji dla sołtysów za inkaso podatków i opłat lokalnych, dodatków mieszkaniowych.

Instrukcja ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Kłodzku, stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 7/95 Wójta Gminy z 27 kwietnia 1995 r., zawierała nieaktualne zapisy na temat rodzaju druków stosowanych w Urzędzie Gminy. Nadal figurowały w niej: świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt i czeki rozliczeniowe, pomimo ich niestosowania w jednostce odpowiednio od 13 lutego 2002 r. i 1 stycznia 2007 r., natomiast nie było w niej zapisów

o objęciu szczególną ewidencją i kontrolą używanych w Urzędzie kart drogowych i legitymacji ubezpieczeniowych pracowników.

W przepisach wewnętrznych jednostki nie zostały określone procedury związane z gospodarowaniem mieniem (m.in. poszczególnym pracownikom Urzędu Gminy nie zostały przypisane obowiązki w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych, pozostałych środków trwałych, materiałów i nadzoru nad gospodarowaniem nimi), niezgodnie z art. 47 ustawy o finansach publicznych.

W Instrukcjach inwentaryzacyjnych, obowiązujących w latach 2006-2007 nie został określony sposób przeprowadzania i dokumentowania inwentaryzacji składników aktywów i pasywów metodą weryfikacji sald, wbrew wymogom art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Część ksiąg rachunkowych, uzyskiwanych w postaci wydruków z programu komputerowego FKB/FKJ firmy Radix, służącego do prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek oświatowych, nie spełniała wymogów wynikających z art. 13 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości, ponieważ nie zawierała: prawidłowego oznaczenia jednostki, której dotyczą; wskazania roku obrotowego oraz okresu sprawozdawczego; nazwy programu przetwarzania i daty sporządzenia wydruku; zrozumiałej nazwy rodzaju księgi rachunkowej (na przykład: oznaczenia czy wydruki dotyczą planu kont organu czy jednostki; w przypadku ewidencji analitycznej wskazania konta syntetycznego, do którego ewidencja jest prowadzona oraz „symboli należności” według oznaczenia podziałek klasyfikacji budżetowej lub nazwy należności); wydruki nie były również sumowane w sposób ciągły na kolejnych stronach i nie miały automatycznie przenoszonych sald.

Księgi rachunkowe, dotyczące operacji gospodarczych zaewidencjonowanych na koncie – 901 „Dochody budżetu”, drukowane w opcji „Organ”, zawierały inne dane na temat wielkości wykonanych dochodów na dzień 31 grudnia 2006 r. w poszczególnych paragrafach rozdziałów 75615 i 85295 od księgi rachunkowej drukowanej w opcji „Dochody”, co stanowiło naruszenie zasad rzetelności, bezbłędności i sprawdzalności ksiąg rachunkowych, wynikającej z przepisów art. 24 ustawy o rachunkowości.

Ewidencja rozrachunków w księgach rachunkowych jednostki prowadzona była w sposób niepozwalający na ustalenie wielkości poszczególnych zobowiązań w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej oraz w podziale na zobowiązania wymagalne i niewymagalne ze wskazaniem okresu ich powstania, co było niezgodne z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm) i § 8 załącznika nr 34 do tego rozporządzenia stanowiącymi, że dane do sprawozdań dotyczące wielkości zobowiązań, w tym zobowiązań wymagalnych, podaje się na podstawie ewidencji księgowej, oraz art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe powinny być prowadzone według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań.

Przypisy, odpisy, wpłaty, zwroty i inne operacje dotyczące podatków i opłat lokalnych były dokonywane w księgach rachunkowych ewidencji szczegółowej, prowadzonych za pomocą programu VIP firmy Radix, bez opisów pozwalających na właściwą identyfikację ewidencjonowanych operacji. Na przykład w przypadku przypisów i odpisów nie było informacji wskazujących na podstawę ich dokonania (wskazania czy chodzi o decyzję wymiarową, korektę decyzji, odpis z powodu umorzenia czy też złożenia korekty deklaracji). Wpłaty dokonywane na poczet zaległości, obejmujące więcej niż jedną zaległą ratę podatku, były w ewidencji ujmowane łącznie i nie zamieszczano przy nich opisu wskazującego na poczet jakich zaległości były zaliczone, co powodowało niemożność skontrolowania na podstawie zapisów w księgach rachunkowych prawidłowości naliczenia odsetek. Postępowanie takie naruszało przepisy art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapisy w księgach rachunkowych powinny zawierać zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji (z tym, że należy posiadać pisemne objaśnienia skrótów lub kodów). Opisy pozwalające na pełną identyfikację operacji gospodarczych nie były również zamieszczane w księgach rachunkowych dotyczących wydatków i rozrachunków, co uniemożliwiło m.in. kontrolę części wydatków poniesionych w związku z realizacją inwestycji „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej we wsiach Jaskowa Górna i Jaskowa Dolna”.

Na skutek nieprzestrzegania przez pracowników jednostki zasad i terminów archiwizacji dokumentów księgowych, określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.), doszło do zaginięcia dokumentów oznaczonych kategorią B i podlegających 10 letniemu okresowi przechowywania, tj.: akt podatkowo-wymiarowych z lat 1998 - 2000 r. podatnika podatku od nieruchomości o nr konta 269 oraz umowy nr 1109/29/BSW/97 z Aneksami nr 1 i 2 w sprawie zlecenia Przedsiębiorstwu Badań Geofizycznych wykonania badań geofizycznych i hydrologicznych pod budowę wodociągu w Jaskowej Dolnej i Górnej a także oferty, złożonej przez firmę „Powiernik” Sp. z o.o., na przetarg nieograniczony na „Budowę stacji transformatorowej i zasilania energetycznego ASUW w Jaskowej Górnej”, przeprowadzony 30 sierpnia 2004 r., podlegającej przechowywaniu przez 4 lata, zgodnie z przepisami art. 96 ust. 2 i art. 97 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655).

W zakresie gospodarki kasowej, bankowej i rozrachunków

obowiązku oznaczania kasowych dowodów źródłowych numerem, pozycją i datą, pod którymi zostały ujęte w raportach kasowych.

W zbiorach dokumentów kasowych i bankowych znajdowało się po kilka różnych zbiorczych dokumentów służących do ujmowania w księgach rachunkowych operacji kasowych i bankowych (np. trzy różne dokumenty zatytułowane „Raport kasowy”, trzy różne zestawienia zbiorcze, dotyczące operacji wpłat dochodów budżetowych na rachunek bankowy budżetu), przy czym Wójt Gminy nie wskazał w przepisach wewnętrznych, które z tych dokumentów mają być podstawą do dokonywania

zapisów w księgach rachunkowych jednostki, co było niezgodne z przepisami art. 22 ust. 4 ustawy o rachunkowości. Nieprawidłowość została wyeliminowana w trakcie kontroli od 30 listopada 2007 r.

Pracownicy Urzędu Gminy nie przestrzegali postanowień Instrukcji druków ścisłego zarachowania zawartych w § 2 pkt. 4 - odnośnie sporządzania protokołu z komisyjnego przyjęcia i ocechowania nowo nabytych druków, oraz § 3 ust. 2 - dotyczących zasad cechowania druków ścisłego zarachowania prowadzonych w formie bloków.

Program komputerowy używany w księgowości do prowadzenia ewidencji analitycznej i syntetycznej rozrachunków pn. Radix FKB/FKJ nie dawał możliwości wykazania w ewidencji syntetycznej rozrachunków jednocześnie dwu odrębnych sald (należności i zobowiązań), zamiast tego na koniec okresów sprawozdawczych program generował „persalda”. Prawidłowe dane na temat sald należności i zobowiązań wykazywane były jedynie w ewidencji analitycznej, co powodowało niezgodność pomiędzy wielkościami sald wykazanymi w ewidencji syntetycznej i analitycznej. Opisane działanie programu naruszało zasady funkcjonowania kont „Zespołu 2”, wynikające z przepisów załączników nr 1 i 2 do ww. rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ogólną zasadę prowadzenia ksiąg rachunkowych zawartą w art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapisy i salda ewidencji analitycznej powinny być zgodne z zapisami i saldami na kontach księgi głównej.

Ewidencja rozrachunków budżetu i jednostki z tytułu: rozliczeń za przejazdy służbowe samochodem prywatnym pracowników Urzędu Gminy; diet radnych; zabezpieczeń należytego wykonania umów wniesionych w formie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych; należności od byłego inkasenta z tytułu pobranych przez niego podatków niewpłaconych do budżetu Gminy; należności podatkowych zabezpieczonych hipotecznie; dotacji przekazywanych na podstawie porozumień na realizację zadań własnych gminy innej gminie oraz składek członkowskich Gminy Kłodzko przekazanych do Międzygminnego Związku Celowego; była prowadzona na kontach nieodpowiadających treści ekonomicznej tych operacji, z naruszeniem zasad określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) oraz w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Księgi rachunkowe jednostek oświaty: Gimnazjum Publicznego w Wojborzu oraz Szkoły Podstawowej w Wojborzu, w zakresie ewidencji analitycznej rozrachunków były prowadzone łącznie dla obu tych jednostek, co naruszało przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi jednostki są zobowiązane stosować przyjęte zasady rachunkowości rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy danej jednostki.

Poza tym tak w księgach rachunkowych jednostek oświaty jak i w księgach rachunkowych Urzędu Gminy nieprawidłowo ewidencjonowano rozrachunki, ponieważ powstanie zobowiązań i ich likwidacja ujmowane były pod jedną datą – datą zapłaty, podczas gdy faktycznie zobowiązania nie były opłacane na bieżąco. Zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości

księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, to znaczy powinny być w nich zarejestrowane operacje gospodarcze zgodnie z ich faktycznym przebiegiem oraz powinny być prowadzone na bieżąco, tj. powinny być w nich ujęte w danym okresie sprawozdawczym (miesiącu) wszystkie operacje, które w tym okresie miały miejsce.

Służby finansowe Urzędu Gminy nie egzekwowały ani od pożyczkobiorców, którzy przestali być pracownikami gminnych jednostek organizacyjnych, ani od ich poręczycieli, terminowej spłaty rat pożyczek mieszkaniowych zaciągniętych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, wbrew postanowieniom § 4 umów o udzielenie pożyczek oraz oświadczeniom składanym przez poręczycieli.

W Urzędzie Gminy wypłacano zaliczki osobom nie będącym jego pracownikami tj.: prezesom OSP, pracownikom jednostek oświatowych oraz gminnemu komendantowi OSP, co było niezgodne z postanowieniami ust. 1 lit. a i b Rozdziału II § 3 Części III – Szczegółowej Instrukcji obiegu dokumentów. Ponadto wszystkie zaliczki były wypłacane na podstawie wniosków zatwierdzonych do wypłaty wyłącznie przez jedną osobę, gdy zgodnie z przepisami obu Instrukcji obiegu dokumentów, obowiązujących w Urzędzie Gminy w latach 2006 – 2007, powinny być zaakceptowane do wypłaty przez Wójta i Skarbnika Gminy lub osoby przez nich upoważnione.

Na skutek nieprzypisania przez Wójta Gminy żadnemu pracownikowi jednostki obowiązków w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji należności i zobowiązań, na dzień 31 grudnia 2006 r. nie została przeprowadzona inwentaryzacja należności figurujących na kontach organu w kwocie ogółem 446.162,53 zł, podlegających inwentaryzacji w sposób wskazany w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników. Na koniec 2006 r. nie została również przeprowadzona inwentaryzacja części należności i zobowiązań figurujących w księgach rachunkowych jednostki, a mianowicie: należności zaewidencjonowanych na kontach 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w łącznej kwocie 137.897,68 zł – które powinny być zinwentaryzowane zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości drogą uzyskania od kontrahentów pisemnych potwierdzeń sald oraz pozostałe należności i zobowiązania, widniejące na saldach kont „Zespołu 2” w kwocie ogółem 9.983.885,54 zł, które należało zinwentaryzować zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości metodą weryfikacji sald widniejących w księgach z odpowiednimi dokumentami.

Poza tym na dzień 31 grudnia 2006 r. Urząd Gminy nie uzyskał od banku prowadzącego obsługę budżetu potwierdzeń sald rachunków dotyczących: wydatków, inwestycji, pomocy edukacyjnej i usuwania skutków klęsk żywiołowych, wynoszących zgodnie z ewidencją księgową jednostki „zero”, wbrew wymogom art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Jednostka posiadała rachunek bankowy finansowania inwestycji, utworzony i funkcjonujący na podstawie § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 września 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad planowania i finansowania inwestycji dotowanych z budżetu państwa (Dz. U. Nr 109, poz. 702), pomimo jego uchylenia z dniem 1 stycznia 2001 r. przez art. 202 ust. 2 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.).

Na dzień 31 grudnia 2003, 2004 i 2005 r. nie zostały spłacone kredyty krótkoterminowe zaciągnięte w rachunku bieżącym w kwotach odpowiednio 643.683,91 zł, 552.426,69 zł oraz 961.756,03 zł, wbrew postanowieniom art. 48 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, w myśl którego zaciągnięte kredyty z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu jednostki samorządu terytorialnego, podlegają spłacie w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte. Powtarzające się naruszanie obowiązującego prawa było spowodowane trudnościami finansowymi Gminy, będącymi m.in. wynikiem powodzi, która nawiedziła Gminę. W grudniu 2006 r. Rada Gminy podjęła decyzję o przekształceniu kredytu krótkoterminowego zaciągniętego na 2006 r. w długoterminowy, w celu zapewnienia jego spłaty zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wójt Gminy podpisał w 2006 r. dwie umowy o udzielenie przez bank prowadzący obsługę budżetu kredytu w rachunku bieżącym (z 23 czerwca 2006 r. na kwotę 1.030.000 zł oraz z 22 września 2006 r. na kwotę 800.000 zł), bez wystąpienia do Regionalnej Izby Obrachunkowej o wydanie opinii o możliwości ich spłaty, co stanowiło naruszenie art. 83 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie realizacji dochodów budżetowych

Na skutek niedostosowania do potrzeb sprawozdawczości programu komputerowego, służącego do ewidencji podatków i opłat lokalnych, a także braku kontroli prawidłowości danych zestawianych na podstawie dokumentów źródłowych na potrzeby sporządzenia sprawozdań Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy, dane na temat skutków finansowych obniżek górnych stawek podatkowych oraz udzielonych przez organ podatkowy ulg, umorzeń, zwolnień i odroczeń terminów płatności podatków rolnego, od nieruchomości, leśnego i od środków transportowych za lata 2004 – 2005 zostały wykazane w sprawozdawczości niezgodnie ze stanem rzeczywistym, wbrew zasadom określonym w przepisach rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej: z 13 marca 2001 r. (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) oraz z 19 sierpnia 2005 r. (Dz. U. Nr 170, poz. 1426). Na 31 grudnia 2004 r. skutki finansowe udzielonych przez organ podatkowy ulg, umorzeń, zwolnień i odroczeń terminów płatności podatków rolnego, od nieruchomości, leśnego i od środków transportowych według dokumentów źródłowych wynosiły 1.158.898,23 zł; według rejestrów przypisów i odpisów - 1.054.520,33 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-PDP zostały wykazane w kwocie 1.185.373 zł. Natomiast na 31 grudnia 2005 r. dane te wynosiły: według dokumentów źródłowych - 1.202.967,71 zł; według rejestrów przypisów i odpisów -1.227.225,60 zł, zaś w sprawozdaniu Rb-PDP zostały wykazane w kwocie 1.201.518 zł. Ponieważ zgodnie z zasadami naliczania kwoty podstawowej subwencji ogólnej dla gmin, zawartymi w przepisach art. 20 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 ze zm.), dane na temat skutków finansowych obniżek górnych stawek podatkowych oraz ulg, zwolnień i umorzeń w podstawowych dochodach podatkowych gminy są podstawą do naliczania kwoty podstawowej subwencji należnej Gminie, opisane wyżej błędy spowodowały, że kwota podstawowa subwencji na 2006 r. została dla gminy ustalona w wysokości 2.435.601 zł i była niższa o 20.990 zł od wynikającej z prawidłowego naliczenia; natomiast na 2007 r. została ustalona w wysokości 2.652.133

zł i była wyższa o 1.156 zł. Zgodnie z zasadami określonymi w przepisach art. 36 ust. 1 i 10 ww. ustawy, w przypadku stwierdzenia, że jednostka samorządu terytorialnego otrzymała część wyrównawczą subwencji ogólnej w wysokości niższej od należnej jednostce nie przysługuje zwiększenie subwencji, natomiast kwoty subwencji otrzymane w wysokości wyższej od należnej podlegają zwrotowi do budżetu państwa.

Wniosek o przyznanie Gminie Kłodzko kwoty rekompensującej utracone dochody podatkowe z tytułu zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych, na podstawie art. 47 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 ze zm.) za 2006 r., opiewający według stanu na 31 grudnia na kwotę 215.438 zł, został złożony przez Gminę 25 kwietnia 2007 r., a więc po terminie określonym w przepisach § 3 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 29 sierpnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania i trybu przekazywania gminom dotacji celowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 166, poz. 1616 ze zm.). Opóźnienie to spowodowało, że Prezes Zarządu PFRON pismem nr WF/955w/MZ/07 4 lipca 2007 r. wezwał Wójta Gminy Kłodzko do zwrotu kwoty rekompensującej otrzymanej w 2006 r. w wysokości 107.918 zł wraz z odsetkami zgodnie z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma oraz odmówił wypłaty w 2007 r. kwoty 107.520 zł. Wójt Gminy wniósł odwołanie od tej decyzji do Ministra Pracy i Polityki Społecznej, a następnie po utrzymaniu przez niego zaskarżonej decyzji w mocy wniósł 9 października 2007 r. skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Do czasu zakończenia kontroli sprawa nie została rozstrzygnięta.

Organ podatkowy dokonywał potrąceń zobowiązań z tytułu podatków gminnych z wierzytelnościami z tytułu usług wykonywanych przez podatników na rzecz Gminy Kłodzko z naruszeniem przepisów art. 64 § 5 i 6a w związku z art. 65 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 ze zm.), ponieważ nie wydawał postanowień o ich dokonaniu i nie przestrzegał terminów ich wykonywania.

Organ podatkowy nie dokonywał bieżącej analizy danych dot. podstaw opodatkowania wykazywanych w deklaracjach i korektach deklaracji na podatek rolny od osób prawnych w odniesieniu do deklaracji za poprzedni okres oraz w stosunku do danych dot. powierzchni i klas użytków rolnych ujawnionych w ewidencji geodezyjnej. Jeśli chodzi o informacje składane przez osoby fizyczne odnośnie posiadanych przez nich nieruchomości i gruntów podlegających opodatkowaniu podatkami rolnym i od nieruchomości – to kontrola przeprowadzona dla wybranych losowo podatników z terenu wsi Jaszkowa Dolna i Krosnowice wykazała, że w 76% złożone przez nich dokumenty były nieprawidłowe i nie pozwalały na ustalenie prawidłowego wymiaru podatków. Nieprawidłowości te polegały m. in. na: braku informacji na temat posiadanych gruntów (powierzchnie, rodzaje, klasy, sposób użytkowania) oraz wykazów nieruchomości/informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych; różnicach w zakresie informacji o klasach/powierzchniach użytków rolnych oraz o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wynikających z ewidencji geodezyjnej i podanych w informacjach podatkowych; złożeniu informacji o nieruchomościach/obiektach budowlanych na nieaktualnych drukach (nie zawierających danych

koniecznych do prawidłowego wymiaru podatku - na przykład zamiast używających pojęć powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych o wysokości do 2,2 m i powyżej 2,2 m – posługujących się pojęciami budynków mieszkalnych podlegających i niepodlegających ubezpieczeniu ustawowemu). Zgodnie z przepisami art. 6a ust. 5 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r., Nr 136, poz. 969 ze zm.) oraz art. 6 ust. 6 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r., Nr 121, poz. 844 ze zm.), właściciele/posiadacze nieruchomości oraz gruntów rolnych są zobowiązani składać właściwemu organowi podatkowemu informacje o gruntach oraz nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzone na formularzach według wzoru ustalonego przez Radę Gminy, zawierające dane w zakresie podmiotu i przedmiotu opodatkowania, niezbędne do ustalenia prawidłowego wymiaru podatku rolnego i od nieruchomości. W razie niewywiązania się przez te osoby z nałożonego obowiązku, organ podatkowy powinien je wezwać do złożenia informacji bądź wyjaśnień o przyczynach ich niezłożenia na podstawie art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa. Deklaracje podatkowe/informacje o gruntach i nieruchomościach, złożone przez podatników powinny być sprawdzane pod względem formalnej poprawności i zgodności ze stanem faktycznym przez organ podatkowy w ramach czynności sprawdzających, zgodnie z przepisami art. 272 pkt. 1 i 2 ww. ustawy. W razie stwierdzenia rozbieżności organ podatkowy powinien wszcząć postępowanie mające na celu ich skorygowanie, w trybie art. 274 ww. ustawy.

W uchwałach dotyczących określenia stawek podatku od nieruchomości na lata 2006 – 2007 Rada Gminy obniżyła stawki podatku dla budynków i gruntów pozostałych „stanowiących własność (współwłasność) osób utrzymujących się wyłącznie z emerytury i renty”, nie wskazała jednak przy tym dokumentów na podstawie jakich organ podatkowy miałby ustalać czy podatnik spełnia przesłanki do udzielenia ulgi ani też nie uwzględniła zamieszczania odpowiednich informacji w obowiązujących w gminie formularzach informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, pomimo, że zgodnie z art. 6 ust. 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych to właśnie Rada Gminy określa wzory formularzy, w których są zawarte dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania niezbędne do wymiaru i poboru podatku.

Decyzje wydawane przez organ podatkowy w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, odroczenia terminów płatności podatku i zaległości podatkowej zawierały niepełną podstawę prawną, ponieważ powoływano się w nich na „art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej”, podczas gdy stosownie do rozstrzygnięcia powinny jeszcze zawierać powołanie odpowiedniego punktu tego artykułu: pkt. 1 w przypadku odroczenia terminu płatności/rozłożenia na raty płatności podatku; pkt. 2 w przypadku odroczenia terminu płatności/rozłożenia na raty płatności zaległości podatkowej; pkt. 3 w przypadku umorzenia zaległości podatkowej. Ponadto decyzje wydane w 2006 r. nie zawierały uzasadnienia prawnego, chociaż zgodnie z przepisem art. 210 § 1 pkt 6 oraz § 4 i § 5 ustawy Ordynacja podatkowa, decyzje przyznające ulgi w zapłacie podatków powinny zawierać uzasadnienie prawne, czyli wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

Wójt Gminy nie stwierdzał wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych za korzystanie z których przedsiębiorcy wnieśli opłaty w wysokości niższej od wynikającej z przepisów

art. 11¹ ust. 2 i 5 oraz po terminach określonych w przepisach art. 11¹ ust. 7 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.) tym samym zezwalając przedsiębiorcom na dalszy handel napojami alkoholowymi wbrew dyspozycji art. 18 ust. 12 pkt. 5 ustawy.

W zakresie zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków budżetowych

Wójt Gminy w 2006 r. odprowadził należne składki na ubezpieczenie społeczne za miesiące kwiecień i marzec 2006 r. od wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy oraz od wynagrodzeń pracowników gminnych jednostek oświatowych: Szkół Podstawowych w Jaskowej Dolnej, Jaskowej Górnej, Krosnowicach i Wojborzu oraz Gimnazjów w Kłodzku i Wojborzu, po terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r., Nr 11, poz. 74 ze zm.), na skutek czego z budżetu Gminy zostały zapłacone karne odsetki w wysokości 2.835 zł.

Ponadto w 2006 r. Gmina odprowadziła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę 1.153,70 zł z tytułu nieterminowego opłacania składek za miesiące październik i listopad 2004 r. oraz styczeń, marzec, wrzesień i październik 2005 r., zgodnie z decyzją Kierownika Inspektoratu ZUS nr 430200/DK/411/Z/35/06 z 17 marca 2006 r., o odmowie wydania zaświadczenia o niezaleganiu z zapłatą składek, pomimo że według wyciągów bankowych z ww. miesięcy termin płatności składek za te miesiące, określony zgodnie z przepisami art. 60 § 1 oraz art. 12 § 5 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych został zachowany. Pomimo, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych naliczył ww. odsetki niezgodnie z obowiązującymi przepisami przedstawiciele Gminy nie odwołali się od jego decyzji.

W latach 2006 – 2007 Wójt Gminy finansował deficyt budżetowy Gminy ze źródeł nie wymienionych w art. 168 ustawy o finansach publicznych, tj. ze środków „pożyczanych” z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (200.000 zł), z sum depozytowych zgromadzonych z tytułu zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienie publiczne (902.800 zł) oraz z subwencji oświatowej przekazanej zaliczkowo w grudniu na styczeń kolejnego roku budżetowego.

W obu ww. latach dochodziło również do nieterminowego regulowania zobowiązań wobec kontrahentów wykonujących na rzecz Gminy Kłodzko dostawy, usługi i roboty budowlane, co było niezgodne z przepisami art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, według którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienia stwierdzone na przykładzie kontrolowanych wydatków wynosiły od kilku dni do kilku miesięcy i były spowodowane brakiem środków finansowych na rachunku budżetu Gminy. Fakt, że w tym okresie z budżetu Gminy nie zostały poniesione wydatki na zapłatę odsetek za zwłokę, wynikał w głównej mierze z tego, że kontrahenci otrzymujący z opóźnieniem swoje należności nie zażądali ich od Gminy.

Nieprawidłowości polegające na nieterminowym regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów oraz nieterminowym odprowadzaniu składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń pracowników miały także miejsce w 2006 r. w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej

Gminy Kłodzko, w związku z czym Zakład ten poniósł wydatki związane z zapłatą odsetek karnych w kwocie ogółem 31.221,41 zł. Również i tu przyczyną naruszania obowiązujących przepisów była trudna sytuacja finansowa Zakładu.

Pracownikom Urzędu Gminy wypłacano ryczałty za korzystanie z przejazdów środkami komunikacji miejscowej pomimo, że z takich dojazdów faktycznie nie korzystali – czym zostały naruszone przepisy § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.).

Na skutek nieprawidłowo działającego obiegu dokumentów księgowych Skarbnik Gminy nie kontrasygnowała umów zawartych w 2006 i 2007 z Rewidentem Zakładowym w sprawie używania do celów służbowych samochodów osobowych niebędących własnością pracodawcy, wbrew wymogowi wynikającemu z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Wójt Gminy nie określił w przepisach wewnętrznych jednostki obowiązujących w 2006 r. zasad obiegu i kontroli dokumentów związanych z rozliczaniem wydatków związanych z eksploatacją pojazdów służbowych a w 2007 r. nie zapewnił przestrzegania procedur kontroli wprowadzonych od 1 stycznia tego roku, pomimo obowiązków wynikających z art. 47 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. W efekcie tego w rozliczeniach kart drogowych obu pojazdów służbowych Urzędu wystąpiło szereg błędów i nieprawidłowości, powodujących że ewidencja zużycia paliwa w jednostce nie spełniała wymogów rzetelności, sprawdzalności i bezbłędności, określonych w art. 24 ustawy o rachunkowości.

Postępowanie o udzielenie z budżetu Gminy na 2006 r. dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, realizujących zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, zostało przeprowadzone na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 29 października 2003 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 193, poz. 1891), podczas gdy od 1 stycznia 2006 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 264, poz. 2207). W efekcie tego oferty złożone na otwarty konkurs, zawarte umowy o udzielenie dotacji i sprawozdania z realizacji zadań złożone przez dotowanych nie odpowiadały wymogom obowiązujących przepisów odnośnie zawartych w nich postanowień. Poza tym w ogłoszeniu o konkursie nie została podana informacja wymagana przez art. 13 ust. 2 pkt. 7 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), dotycząca danych na temat zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym, podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3, oraz

jednostkom organizacyjnym podległym organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanym.

Pracownik Urzędu Gminy odpowiedzialny za kontrolę rozliczeń podmiotów dotowanych nie przeanalizował sprawozdań rocznych z realizacji zadań za 2006 r. pod kątem prawidłowości wydatkowania środków pochodzących z dotacji, na skutek czego dotowane podmioty zaliczyły do nich wydatki poniesione przed zawarciem umów o realizację zadań. Zgodnie z postanowieniami § 9 umów o udzielenie dotacji, niewykorzystane środki finansowe powinny być zostać rozliczone i zwrócone na rachunek bankowy budżetu Gminy Kłodzko do 15 stycznia 2007 r.

W zakresie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych

Zamówienie publiczne na dostawę oleju opałowego dla jednostek oświatowych Gminy Kłodzko w okresie od 16 lutego 2006 r. do 15 lutego 2007, zostało przeprowadzone przez Wójta Gminy w imieniu i na rzecz gminnych jednostek organizacyjnych: Przedszkola Gminnego w Krosnowicach, Gimnazjum Publicznego i Szkoły Podstawowej w Wojborzu oraz Szkoły Podstawowej w Szalejowie Górnym, z naruszeniem zasad dotyczących wspólnego przeprowadzania postępowań przez kilku zamawiających, określonych w Rozdziale V Zarządzenia Wójta Gminy nr 1751/2005 z 21 marca 2005 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych przez Urząd Gminy Kłodzko. Nieprawidłowości polegały na tym, że w skład Komisji Przetargowej weszli wyłącznie pracownicy Urzędu Gminy, pomimo, że zgodnie z § 33 ust. 4 Regulaminu w skład komisji przetargowej powinni wejść również kierownicy jednostek organizacyjnych udzielających zamówienia lub upoważnione przez nich osoby.

W Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, zatwierdzonej przez Wójta Gminy 16 stycznia 2006 r., nie zawarto dodatkowych postanowień wynikających z § 33 ust. 3 Regulaminu, dotyczących odrębności organizacyjnych istotnych przy wykonywaniu umowy będącej wynikiem udzielonego wspólnie zamówienia, np. w zakresie „odrębnego fakturowania i odrębnego składania oświadczeń woli”.

Zamawiający, ustalając wartość zamówienia publicznego na „Udzielenie kredytu długoterminowego w kwocie 1.400.000 zł, na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w 2006 r., z okresem spłaty do 31 marca 2012 r.”, naruszył przepisy art. 34 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, ponieważ wyliczył ją biorąc pod uwagę jedynie przewidywaną wielkość odsetek należnych bankowi w okresie kredytowania, podczas gdy zgodnie z ww. przepisem powinien także uwzględnić opłaty, prowizje i inne podobne świadczenia.

Na skutek nieustalenia przez Wójta Gminy szczegółowych zasad obiegu i kontroli dokumentów związanych z wnoszeniem, przechowywaniem i zwrotem sum depozytowych, w jednostce doszło do naruszenia przepisów normujących zasady wnoszenia i zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów o udzielenie zamówień publicznych, zawartych w przepisach: ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 664 ze zm.), rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 30 grudnia 1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego

wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia (Dz.U. Nr 140, poz. 794) oraz ustawy Prawo zamówień publicznych. Nieprawidłowości polegały m.in. na:

- niewniesieniu przez wykonawców pełnej kwoty zabezpieczeń wymaganej umowami (zarówno na skutek niewyegzekwowania przez zamawiającego pełnych kwot, które miały być wniesione w gotówce jak i na skutek wadliwej konstrukcji umów w zakresie tworzenia zabezpieczenia z potrąceń należności wynikających z faktur za realizację zadania, zgodnie z którymi zabezpieczenie podlegało zwrotowi zanim zostało utworzone);
- wniesieniu zabezpieczeń po terminach określonych w umowach;
- wniesieniu zabezpieczeń w formie gwarancji ubezpieczeniowych, których okres ważności upływał przed upływem okresu ważności zabezpieczenia;
- zatrzymaniu przez zamawiającego na poczet roszczeń wynikających z rękojmi kwoty przekraczającej 30% wartości zabezpieczenia;
- naruszeniu terminów zwrotu zabezpieczeń (opóźnienia wynosiły od 1 roku do 3 lat).

W zakresie gospodarki nieruchomościami i pozostałymi składnikami majątku

W księgach rachunkowych jednostki na koncie 011 „Środki trwałe”, nie były ujęte dane dot. ilości i wartości nieruchomości gruntowych (rolnych i przeznaczonych pod zabudowę) oraz budowli. Zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt. 4 lit. a i art. 4 ustawy o rachunkowości w związku z § 2 pkt 5 rozporządzeń w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych z 18 grudnia 2001 r. (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.) oraz rozporządzenia w sprawie jak wyżej z 28 lipca 2006 r. (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), Urząd Gminy jako jednostka budżetowa był zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych syntetycznych i analitycznych zarówno środków trwałych, będących w posiadaniu Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej, jak i środków trwałych stanowiących własność Gminy, w stosunku do których jako jednostka wykonuje uprawnienia właścicielskie.

Urząd nie prowadził ewidencji gminnego zasobu nieruchomości, a wykazana w ewidencji księgowej wartość gruntów - 35.290,6 tys. zł - nie znajdowała odzwierciedlenia w ewidencji analitycznej, ponieważ nie prowadzono takowej dla środków trwałych grupy 0 – Grunty. Brak ewidencji analitycznej stanowił naruszenie art. 24 ust 4 ustawy o rachunkowości, dotyczących sprawdzalności ksiąg rachunkowych, oraz ww. rozporządzeń w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).

Nie była prowadzona także ewidencja analityczna środków trwałych, do czego zobowiązywały przepisy wewnętrzne - „Instrukcja w sprawie zasad ewidencji, rozliczania i inwentaryzacji wyposażenia trwałego” (obowiązująca do 31 grudnia 2006 r.), „Instrukcja w sprawie gospodarki majątkiem trwałym Gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie” i „Zakładowy Plan Kont” obowiązujący w jednostce - „wg. poszczególnych grup środków trwałych, przy pomocy komputera z zachowaniem wymogów przewidzianych dla księgi inwentarzowej środków

trwałych” oraz przepisy rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

Istotnym faktem, mającym wpływ na szereg stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie gospodarki środkami trwałymi było zaniechanie prowadzenia ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych. Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych (wyposażenia Urzędu) prowadzona była tylko do 1999 roku, pomimo, że obowiązek prowadzenia ewidencji analitycznej ilościowo-wartościowej w księgach inwentarzowych tego składnika majątku wynikał z Zakładowego Planu Kont (wg. poszczególnych rodzajów wyposażenia i lokalizacji) oraz „Instrukcji w sprawie zasad ewidencji, rozliczania i inwentaryzacji” i „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym Gminy”. Brak tej ewidencji spowodował, że służby finansowe nie dokonały rozliczenia przeprowadzonej w grudniu 2005 r. inwentaryzacji pozostałych środków trwałych, wbrew wymogom wynikającym z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Przychody i rozchody środków trwałych w roku 2006 i I półroczu 2007 r. były ewidencjonowane w księgach rachunkowych jednostki na kontach syntetycznych 011, 013 z opóźnieniem od 1 do kilku miesięcy, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należało wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych na bieżąco nie przestrzegano również w przypadku prowadzenia ewidencji w zakresie księgowania operacji dotyczących zbywania nieruchomości gminnych.

Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych w zakresie licencji na użytkowanie programów komputerowych w jednostce, nie spełniała wymogów z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości i Zakładowego Planu Kont. Nie była prowadzona ewidencja analityczna według poszczególnych tytułów wartości niematerialnych i prawnych.

W przepisach wewnętrznych nie uregulowano zasad prowadzenia gospodarki materiałowej pomimo, że taka była prowadzona w jednostce a obrót materiałami ewidencjonowany był na koncie 310 - „Materiały”. Nie zostały ustalone również wewnętrzne normy zużycia opału dla obiektów gminnych: Ochotniczej Straży Pożarnej w Ołdrzychowicach Kłodzkich oraz Gabinetu lekarsko-zabiegowego w Żelaźnie. Ponadto na fakturach zakupu materiałów brak było podpisu osoby, której wydano składnik aktywów, co było sprzeczne z art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości.

W okresie ostatnich sześciu lat nie została przeprowadzona inwentaryzacja majątku gminy, który nie został ujawniony w księgach rachunkowych jednostki – a mianowicie: pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz gruntów, co naruszało zasady i terminy przeprowadzania inwentaryzacji określone w art. 26 ustawy o rachunkowości.

Inwentaryzacja środków trwałych i pozostałych środków trwałych przeprowadzona według stanu na 31 grudnia 2005 r., została rozliczona w księgach rachunkowych roku 2005 jedynie w odniesieniu do środków trwałych, natomiast dla pozostałych środków trwałych nie została rozliczona, wbrew wymogom art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

Na dzień 31 grudnia 2006 r. nie została przeprowadzona inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych oraz materiałów, wbrew postanowieniom art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Wójt Gminy nie powierzył żadnemu pracownikowi w zakresie czynności odpowiedzialności za prawidłowe przeprowadzenie i udokumentowanie inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz kont „Zespołu 3”. Aby powierzenie obowiązków w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji było skuteczne, to zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, powinno być dokonane na piśmie za zgodą osoby przyjmującej obowiązki w zakresie rachunkowości.

W zakresie realizacji zadań zleconych i powierzonych

Na skutek niedokonania prawidłowego rozliczenia wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy realizujących w 2006 r. w ramach powierzonych zakresów obowiązków zadania własne Gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń związane z realizacją zadań własnych w kwocie 82.025,79 zł zostały wykazane w ewidencji księgowej i sprawozdawczości w podziale klasyfikacji budżetowej dotyczącej wydatków na realizację zadań zleconych, co naruszało zasady określone w art. 16 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz w rozporządzeniach Ministra Finansów z 20 września 2004 r. (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.) i z 14 czerwca 2006 r. (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.) w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Pracownicy Urzędu Gminy nie przestrzegali postanowień umowy o realizację zadania powierzonego z 9 lutego 1996 r., zawartej na czas nieokreślony z Gminą Szczytna, w sprawie zapewnienia dzieciom ze wsi Wolany udziału w zajęciach oddziału zerowego, prowadzonego przez Szkołę Podstawową w Szalejewie Górnym, w zakresie wystawiania co kwartał noty obciążeniowej dla Gminy Szczytna z tytułu partycypacji w kosztach utrzymania oddziału „zero”. W 2006 r. Gmina Kłodzko wystawiła 2 noty: 28 czerwca 2006 r. na kwotę 3.257,16 zł oraz 23 listopada 2006 r. na kwotę 10.133,28 zł (uregulowane odpowiednio 17 lipca 2006 r. oraz 2 stycznia 2007 r.), natomiast w 2007 r. 1 notę, obejmującą okres od stycznia do grudnia – 21 grudnia 2007 r. na kwotę 23.769,04 zł (uregulowaną 31 grudnia 2007 r.). Działania te spowodowały nierytmiczny spływ środków na realizację powierzonego zadania, do którego nie powinno się dopuszczać biorąc pod uwagę trudności z zachowaniem płynności finansowej przez Gminę Kłodzko.

Przyczynami opisanych powyżej nieprawidłowości było niedostateczne uregulowanie kwestii związanych z podziałem obowiązków pomiędzy pracowników Urzędu Gminy, nieokreślenie precyzyjnych zasad obiegu i kontroli dokumentacji finansowej a także nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów ustawowych oraz uregulowań wewnętrznych jednostki przez pracowników Urzędu Gminy na skutek nie sprawowania właściwego nadzoru nad ich pracą. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi Wójt Gminy oraz Skarbnik Gminy.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) wnosi o podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Dostosowanie dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady rachunkowości do wymogów wynikających z art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit. a i c ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), poprzez wprowadzenie do niej zapisów dotyczących: pełnego i zgodnego ze stanem faktycznym wykazu stosowanych w jednostce ksiąg rachunkowych, określania wersji oprogramowania używanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz wskazania daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Poza tym wskazanie przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń i prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej dla środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz materiałów;
2. Ustalenie w Zakładowym Planie Kont pełnej liczby kont syntetycznych dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniach Ministra Finansów: z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020) oraz z 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761);
3. Opracowanie przez kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych oświaty dokumentacji opisującej przyjęte w nich zasady rachunkowości, zgodnie z wymogami art. 10 ustawy o rachunkowości;
4. Przeprowadzanie przez Wójta Gminy kontroli obejmującej co najmniej 5% wydatków danego roku budżetowego we wszystkich jednostkach podległych i nadzorowanych Gminy, pod kątem przestrzegania przy ich dokonywaniu ustalonych procedur kontroli finansowej, zgodnie z dyspozycją art. 187 ust. 2 i 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.);
5. Ustalenie przez Wójta Gminy w przepisach wewnętrznych szczegółowych procedur obiegu i kontroli dokumentów księgowych, będących podstawą dokonywania wydatków z rachunków bankowych i z kasy jednostki, zgodnie z art. 47 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (w tym zwłaszcza wskazanie dokumentów stanowiących podstawę wypłat oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich kontrolę pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym).

6. Dostosowanie zapisów Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w zakresie rodzajów druków stosowanych w jednostce do zgodności ze stanem rzeczywistym;
7. Określenie przez Wójta Gminy w formie pisemnej, procedur związanych z gospodarowaniem mieniem (w tym przypisanie poszczególnym pracownikom Urzędu Gminy obowiązków w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych, pozostałych środków trwałych, materiałów i nadzoru nad gospodarowaniem nimi), zgodnie z art. 47 ustawy o finansach publicznych;
8. Określenie przez Wójta Gminy w Instrukcji inwentaryzacyjnej sposobu przeprowadzania i dokumentowania inwentaryzacji składników aktywów i pasywów, podlegających inwentaryzacji metodą weryfikacji sald, zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
9. Dostosowanie wszystkich ksiąg rachunkowych, uzyskiwanych w postaci wydruków z programu komputerowego FKB/FKJ firmy Radix, służącego do prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek oświatowych, do wymogów wynikających z art. 13 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości;
10. Zapewnienie bieżącej i pełnej kontroli zapisów wprowadzanych do ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy w planach kont budżetu i jednostki, tak aby dane generowane z nich na temat wielkości dochodów budżetowych spełniały wymogi z art. 24 ustawy o rachunkowości w zakresie rzetelności, bezbłędności i sprawdzalności;
11. Dostosowanie ewidencji księgowej rozrachunków do wymogów przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm) i § 8 załącznika nr 34 do tego rozporządzenia, w zakresie koniecznym do uzyskania z ksiąg rachunkowych danych na temat stanu zobowiązań oraz należności wymagalnych i niewymagalnych, usystematyzowanych według podziałek klasyfikacji budżetowej;
12. Zamieszczanie w księgach rachunkowych ewidencji szczegółowej dochodów, wydatków i rozrachunków zapisów w szczególności wymaganej przez art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zapewniającej sprawdzalność ksiąg w rozumieniu art. 24 tej ustawy;
13. Zapewnienie przez Wójta Gminy przestrzegania przez pracowników poszczególnych referatów Urzędu Gminy zasad i terminów archiwizacji dokumentów, określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.) oraz w art. 96 ust. 2 i art. 97 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655), tak aby wyeliminować w jednostce przypadki zagubienia dokumentów księgowych i przetargowych;
14. Przestrzeganie przez Kasjerkę Urzędu Gminy zasad kwitowania pobrania gotówki z kasy oraz zasad oznaczania dowodów kasowych, określonych w § 13 ust. 2 i § 15 ust. 4 Części 4 Instrukcji kasowej;

15. Przestrzeganie przez pracowników Urzędu Gminy postanowień Instrukcji druków ścisłego zarachowania zawartych w § 2 pkt 4 oraz § 3 ust. 2 - odnośnie sporządzania protokołu z komisyjnego przyjęcia i ocechowania nowo nabytych druków oraz zasad cechowania druków ścisłego zarachowania prowadzonych w formie bloków;
16. Doprowadzenie ewidencji księgowej syntetycznej rozrachunków, prowadzonych na kontach „Zespołu 2”, do zgodności z obowiązującymi przepisami załączników nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, poprzez zapewnienie możliwości generowania przez program komputerowy jednocześnie dwu odrębnych sald tych kont dla należności i zobowiązań;
17. Prowadzenie ewidencji rozrachunków budżetu i jednostki z tytułu: rozliczeń za przejazdy służbowe samochodami prywatnymi pracowników Urzędu Gminy; diet radnych; zobowiązań inkasentów z tytułu pobranych przez nich podatków niewpłaconych do budżetu Gminy; należności podatkowych zabezpieczonych hipotecznie; dotacji przekazywanych na podstawie porozumień na realizację zadań własnych gminy przekazanych innej gminie oraz składek członkowskich Gminy Kłodzko przekazanych do Międzygminnego Związku Celowego, na kontach zgodnych z treścią ekonomiczną tych operacji, wskazanych w przepisach ww. rozporządzeń w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego;
18. Prowadzenie ewidencji księgowej poszczególnych jednostek organizacyjnych oświaty w odrębnych księgach rachunkowych, w sposób zgodny z dyspozycją art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
19. Ujmowanie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych oświaty operacji gospodarczych polegających na powstaniu zobowiązań i ich likwidacji, zgodnie z zasadami i terminami wynikającymi z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości;
20. Bieżące egzekwowanie spłat pożyczek, zaciągniętych przez pracowników Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, od pożyczkobiorców lub ich poręczycieli, zgodnie z zasadami spłat określonymi w umowach;
21. Wypłacanie zaliczek ze środków Urzędu Gminy wyłącznie pracownikom tego Urzędu, na podstawie prawidłowo zatwierdzonych do wypłaty wniosków, zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji obiegu dokumentów;
22. Przeprowadzanie na koniec każdego roku obrachunkowego pełnej inwentaryzacji należności i zobowiązań budżetu i Urzędu Gminy oraz wszystkich sald rachunków bankowych otwartych w banku prowadzącym obsługę budżetu, w terminach i formach określonych przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt. 1 ustawy o rachunkowości;
23. Zlikwidowanie odrębnego rachunku bankowego finansowania inwestycji i dokonywanie oraz ewidencjonowanie wydatków z tego tytułu zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu

- w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla jednostek samorządu terytorialnego;
24. Przestrzeganie zasad i terminów spłaty kredytów krótkoterminowych zaciągniętych na pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu jednostki samorządu terytorialnego, określonych w art. 82 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
 25. Przestrzeganie przez Wójta Gminy obowiązku uzyskania opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o możliwości spłaty kredytów/pożyczek przed zawarciem umów o ich zaciągnięcie, zgodnie z dyspozycją art. 83 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
 26. Ustalenie takiego sposobu ewidencji skutków finansowych obniżek górnych stawek podatkowych oraz udzielonych przez organ podatkowy ulg, umorzeń, zwolnień i odroczeń terminów płatności podatków gminnych, aby dane podawane na jej podstawie do sprawozdań Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy w zakresie wskazanym w przepisach rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej były zgodne ze stanem rzeczywistym;
 27. Przestrzeganie terminów składania wniosków o przyznanie kwoty rekompensującej utracone dochody podatkowe z tytułu udzielonych przez Gminę zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych dla zakładów pracy chronionej, określonych w § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 29 sierpnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania i trybu przekazywania gminom dotacji celowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 166, poz. 1616 ze zm.);
 28. Dokonywanie przez organ podatkowy potrąceń zobowiązań z tytułu podatków gminnych z wierzytelnościami z tytułu usług wykonywanych przez podatników na rzecz Gminy Kłodzko w trybie i terminach przewidzianych w art. 64 § 5 i 6a w związku z art. 65 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 ze zm.);
 29. Przeprowadzanie przez organ podatkowy bieżących analiz danych dot. podstaw opodatkowania wykazywanych w deklaracjach i korektach deklaracji na podatek rolny od osób prawnych pod względem formalnej poprawności i zgodności ze stanem faktycznym w ramach czynności sprawdzających, określonych w art. 272 pkt 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie stwierdzenia rozbieżności niezwłoczne wszczynanie postępowań mających na celu ich skorygowanie, w trybie art. 274 ustawy;
 30. Wezwanie przez organ podatkowy osób fizycznych posiadających grunty rolne i nieruchomości położone na terenie Gminy Kłodzko do złożenia aktualnych informacji koniecznych do ustalenia wymiaru podatków rolnego i od nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 6a ust. 5 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r., Nr 136, poz. 969 ze zm.) oraz art. 6 ust. 6 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r., Nr 121, poz. 844 ze zm.). Przeprowadzanie przez organ podatkowy bieżących analiz danych dot. podstaw opodatkowania wykazywanych w ww. informacjach pod względem formalnej poprawności i zgodności ze stanem faktycznym w ramach czynności sprawdzających, określonych w art. 272 pkt 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie

- stwierdzenia rozbieżności niezwłoczne wszczynanie postępowań mających na celu ich skorygowanie, w trybie art. 274 ustawy;
31. W przypadku wprowadzenia przez Radę Gminy dodatkowych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości, zawieranie w uchwałach określających wzory formularzy podatkowych odpowiednich danych dotyczących podmiotu i przedmiotu opodatkowania, niezbędnych do wymiaru i poboru tego podatku, zgodnie z art. 6 ust. 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
 32. Podawanie przez organ podatkowy w decyzjach w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, odroczenia terminów płatności podatku i zaległości podatkowej pełnych podstaw prawnych odpowiadających rodzajowi rozstrzygnięcia, podanego w art. 67a § 1 pkt 1, 2 lub 3 Ordynacji podatkowej. Zamieszczanie przez organ podatkowy we wszystkich decyzjach przyznających ulgi w zapłacie podatków uzasadnienia prawnego, zgodnie z dyspozycją art. 210 § 1 pkt 6 oraz § 4 i § 5 ww. ustawy;
 33. Zaniechanie przez Wójta Gminy praktyki odraczania terminów wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i stwierdzanie wygaśnięcia tych zezwoleń we wszystkich przypadkach wniesienia opłat w wysokości niższej od wynikającej z przepisów art. 11¹ ust. 2 i 5 oraz po terminach określonych w przepisach art. 11¹ ust. 7 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.), zgodnie z dyspozycją art. 18 ust. 12 pkt 5 tej ustawy;
 34. Odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r., Nr 11, poz. 74 ze zm.);
 35. Sprawdzanie przez służby finansowe Gminy prawidłowość naliczanych odsetek za zwłokę przez wierzycieli Gminy, za nieterminowe regulowanie zobowiązań, w celu uniknięcia wydatkowania z budżetu kwot naliczonych bezpodstawnie i w zawyżonej wysokości, wbrew zasadom dokonywania wydatków budżetowych, określonym w art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych;
 36. Finansowanie deficytu budżetowego Gminy wyłącznie ze źródeł wskazanych w art. 168 ustawy o finansach publicznych;
 37. Przestrzeganie zasady terminowego regulowania zobowiązań Gminy, określonej w art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych;
 38. Wypłacanie pracownikom Urzędu Gminy ryczałtów za korzystanie z przejazdów środkami komunikacji miejscowej zgodnie z przepisami § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.);
 39. Zorganizowanie obiegu dokumentów księgowych w taki sposób, aby Skarbnik Gminy otrzymywał wszystkie umowy podlegające kontrasygnacie, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 3

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.);
40. Ustalenie przez Wójta Gminy w przepisach wewnętrznych jednostki szczegółowych procedur kontroli wydatków związanych z eksploatacją pojazdów służbowych oraz zapewnienie ich przestrzegania, zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy o finansach publicznych;
 41. Przeprowadzanie postępowań o udzielenie z budżetu Gminy dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, na podstawie obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207);
 42. Zamieszczanie w ogłoszeniach o konkursach na wykonanie zadań publicznych informacji wymaganych przez art. 13 ust. 2 pkt. 7 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), na temat zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości przekazanych dotacji dla podmiotów je realizujących;
 43. Przeprowadzanie szczegółowej analizy wydatków rozliczanych z dotacji przez podmioty realizujące zadania publiczne i egzekwowanie zwrotu do budżetu Gminy kwot dotacji niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w terminie określonym w § 9 umów o udzielenie dotacji (tj. do 15 stycznia następnego roku budżetowego). W przypadku niezachowania tego terminu przez jednostkę dotowaną wszczynanie przez Wójta postępowania o zwrot dotacji, w trybie określonym przepisami art. 145 i 146 w związku z art. 190 ustawy o finansach publicznych;
 44. Przeprowadzanie wspólnych postępowań o zamówienie publiczne przez kilku zamawiających, będących jednostkami organizacyjnymi Gminy Kłodzko, w trybie i na zasadach określonych w przepisach Rozdziału V Zarządzenia Wójta Gminy nr 1751/2005 z 21 marca 2005 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych przez Urząd Gminy Kłodzko;
 45. Ustalanie przez zamawiającego wartości zamówień publicznych na usługi bankowe z zachowaniem zasad określonych w art. 34 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych;
 46. Ustalenie przez Wójta Gminy zasad obiegu i kontroli dokumentów związanych z wnoszeniem, przechowywaniem i zwrotem sum depozytowych z tytułu zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienia publiczne w taki sposób, aby przy wykonywaniu tych operacji były zachowywane zasady i terminy określone w przepisach od art. 147 do art. 151 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zapewnienie przestrzegania tych zasad przez pracowników Urzędu Gminy;
 47. Wprowadzenie do ksiąg rachunkowych jednostki danych na temat ilości i wartości nieruchomości gruntowych (rolnych i przeznaczonych pod zabudowę), zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. a i art. 4 ustawy o rachunkowości w związku z § 2 pkt. 5 ww. rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów jednostek samorządu

- terytorialnego. Zaprorowadzenie ewidencji analitycznej gruntów, zgodnie z zasadami prowadzenia ewidencji na koncie 011, określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz klasyfikacją środków trwałych stanowiącą załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.);
48. Zaprorowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 6 ustawy o rachunkowości;
49. Przestrzeganie przepisów Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w zakresie dokumentowania zakupu środków trwałych dowodem OT, który wskazuje miejsce użytkowania, osobę materialnie odpowiedzialną oraz klasyfikację rodzajową środka trwałego;
50. Prowadzenie zapisów w ewidencji księgowej, do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”, w zakresie posiadanych przez Urząd Gminy licencji na użytkowanie programów komputerowych w sposób określony w Zakładowym Planie Kont i zgodnie z art. 24 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości;
51. Zaprorowadzenie ewidencji materiałów zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującym w jednostce Zakładowym Planie Kont. Ustalenie przez Wójta Gminy:
- a) wewnętrznych norm zużycia opału dla poszczególnych obiektów gminnych;
 - b) osoby odpowiedzialnej za gospodarkę opałem, w tym za rozliczanie zakupu i zużycia tego materiału;
- oraz dokonywanie rozliczenia zużycia opału za okres sezonu grzewczego;
52. Poprawne i bieżące prowadzenie ewidencji wszystkich składników majątkowych (środków trwałych, pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, materiałów) tak, aby księgi rachunkowe prowadzone były rzetelnie i na bieżąco w rozumieniu art. 20 ust. 1 i art. 24 ustawy o rachunkowości oraz dokonywanie uzgodnień ich stanów na koniec każdego okresu sprawozdawczego;
53. Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów księgowych zawierających wszystkie informacje wymagane art. 21 ustawy o rachunkowości, a w szczególności: stwierdzenia wskazania osoby której wydano lub od której przyjęto składniki majątku;
54. Rzetelne przeprowadzanie inwentaryzacji całego majątku gminy: tj.: gruntów, środków trwałych, pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz materiałów z częstotliwością i metodami określonymi w przepisach art. 26 ustawy o rachunkowości. Dokumentowanie i rozliczanie wyników inwentaryzacji zgodnie z art. 27 ustawy o rachunkowości;
55. Prawidłowe rozliczanie i klasyfikowanie wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy realizujących zadania własne i zlecone z zakresu administracji publicznej, tak aby dane wykazywane na temat ich wielkości w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej wskazanej w rozporządzeniu Ministra Finansów 14 czerwca

2006 r. (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.) w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych były zgodne ze stanem rzeczywistym;

56. Przestrzeganie przez pracowników Urzędu Gminy terminów wystawiania not obciążeniowych dla Gminy Szczytna z tytułu partycypacji w kosztach utrzymania oddziału „zero”, prowadzonego przez Szkołę Podstawową w Szalejewie Górnym, określonych w umowie o realizację zadania powierzonego z 9 lutego 1996 r.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Wiesław Mrzygłód

Przewodniczący Rady Gminy Kłodzko